

Sidste blive det kongelige Sundhedskollegium. Vi ude paa Landet kjende egentlig ikke Andet til det kongelige Sundhedskollegium end, at det gjør al mulig Modstand, hver Gang vi ønske at faae et nyt Apothek oprettet. I Finantsudvalget have vi ogsaa haft rig Velilighed til at erfare, at det kongelige Sundhedskollegium skulde være den sidste Repræsentant, man kunde vælge, for at Landboerne kunde have Nogen til at tale for Deres Interesser. Om den polytekniske Lærestanstalt har nogen særlig Adkomst til at tale paa vore Begne, skal jeg lade staa hen. Vi fra Landet have imidlertid den største Interesse af denne Sag. Man behøver blot i denne Tid at kaste et Blik paa Bladene, Landet rundt for, i Bekjendtgjørelserne at se, hvilken Rolle Kreaturvadsten spiller, der vrimer med Tilbud fra de forskjellige Handelende i de forskjellige Kjøbstæder om nye Midler, der skulde være saa udmærkede, til at reise og vadste Kreaturer med de eneste og usejlbare bedste Midler o. s. v. Men vi, der i en Række af Aar have haft Landeieendomme og hvert Aar have vadstet vore Kreaturer, vide ogsaa, at Intet i denne Retning kan staa ved Siden af en Arsenikopløsning. Det er det bedste Middel, man har, ikke blot til at lægge Utvædet paa, men ogsaa til at gavne Kreaturerne, derfor har det den største Betydning for os, at vi kunne faae Lov til at benytte dette udmærkede Middel, og at paalægge os, som der staar i § 9, at "Kreaturvadst, hvortil Arsenik benyttes, maa alene udføres under Vedelse af en autoriseret Dyr læge", kan efter min Mening let ikke gaa an. Jeg veed ikke, om jeg tør tillade mig at tage min egen Person til Exempel, men jeg skal dog gjøre opmærksom paa, at nu har jeg eiet en Landeieendom i cirka 20 Aar, og i disse 20 Aar har jeg hvert eneste Aar vadstet mine Kreaturer med Arsenikopløsning, og aldrig er der opstaaet den mindste Ulykke af det, tværtimod har det kun været til den største Gavn. Vi ude paa Landet vide jo nemlig ogsaa godt, at det, vi i daglig Tale kalde Rottetrudt, er en uhyre farlig Gift, som man skal være i høj Grad forsigtig med, og at vi skulde tagtage den yderste Forsigtighed med, hvilke Ting den kommer i Berøring med. Vi ere jo dog ogsaa Mennesker ude paa Landet, og kunne bruge vor Fornuft, naar det endelig skal være. Og som sagt, denne Arsenikopløsning har været til stor Betsignelse for os Landboere og er i mangfoldige Aar blevet benyttet i en overordentlig Mangfoldighed af Tilfælde. Jeg skulde tage meget feil, om ikke en god Del af de Herrer, som jeg ser sidde her i Rækkerne, have været i samme Tilfælde som jeg (V. e. n. t. e. n.: Vi tør ikke bruge det uden

under Dyr lægens Tilsyn.) Jo saameget, tør De saa, jeg har da i alt Fald gjort det i en Snes Aar. Det er ikke denne Vadst, er saa ualmindelig billig, at den er at foretrække, men fordi den er saa ualmindelig god, og efter den Rolle, som Kreaturvadsten spiller for de danske Landboere, og for Landbruget i det Hele, bliver dette en Sag, som har den største Betydning. Det forekommer mig, at det vilde være umuligt for dette Thing at stemme for en Lov, som forbyd Folk at vadste deres Kreaturer med en Arsenikopløsning, med mindre de henvende sig for at faae det udført, til en autoriseret Dyr læge. Det kunne Landboerne ikke paa nogen Maade være tjente med. Det vilde jo paalægge os en stor økonomisk Byrde ved disse Veliligheder, at skulle betale og hente Dyr læge, for ikke at tale om, hvor praktisk umulig den hele Ordning vil være. Kreaturvadsten falder jo netop paa denne Tid af Aaret. Den foregaar indenfor en temmelig snever Tidgrænse, om Vinteren, hele Landet over, og det vil, altsaa, derfor omtrent være umuligt for Alle at kaffe sig en Dyr læge til at føre Tilsynet med denne Vadst. Man maatte komme til at vente, i Uger og Maanedes, og det kan man ikke indlade sig paa. Den hele Ordning vilde hurtig vise sig at være praktisk uigjennemførlig. Jeg skal naturligvis ikke indlade mig paa Lovforslagets andre Sider, dertil mangler jeg Sagkundskab, men hvad det angaar at faae en Lov med denne Bestemmelse om Kreaturvadsten, kan jeg kun sige, at jeg ikke indser, hvorledes jeg skal kunne stemme for Lovforslaget, naar det har Paragrafer, der ere affattede saaledes som dette Lovforslags §§ 9 og 10. For mig er det kongelige Sundhedskollegiums Erklæring ikke paa nogen mulig Maade fyldestgjørende. Jeg slyr ikke at sige, at dette Sundhedskollegium, siden det nu en Gang er blevet blandet ind i denne Sag, ikke af os, men af Regeringen, for os Landboere i Kraft af den Maade, hvorpaa det optræder, synes at være i høj Grad belempret med Kammerateri. Det synes navnlig at tage til Opvægt, at værne om Apothekernes Interesse paa en Maade, der er i høj Grad til Gene og Ulempe for os, der bo paa Landet, og derfor kunne vi ikke være tilbøjelige til at tage hynderlig Hensyn til Erklæringen derfra. Jeg gjør altsaa den Henstilling til det eventuelle Udvalg, om det vil tage disse mine Bemærkninger i Betragtning. Jeg kan ikke indse, at jeg nogen sinde vil kunne stemme for en Lov, der næsten gjorde det umuligt for os at bruge et Middel til Kreaturvadst, som vi nu have brugt i en Snes Aar, eller mere, og